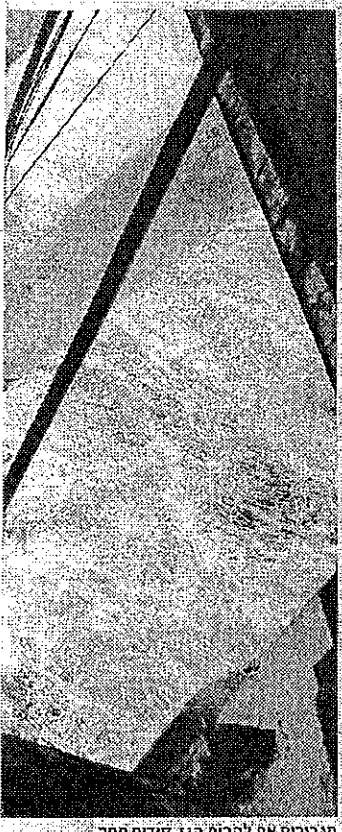

שותפויות הגן שבשליטת יצחק העבודה בקריאה נרגשת אל חברי ועדת ששינסקי

"אל תשלחו ידכם אל הרישיון"

גלובס חושף את נייד העמדה שהגישו החברות אבנר היפוי נפט, דלק קידוחים והלק אנרגיה, שבהן הן שוטחות שלל נימוקים נגד העלאת שיעורי תמלוגי הגן. שינוי רישיון או תנאי מהותי מתנאיו כמוהו כביטולו בהפרה, כותבות החברות לחברי ועדת ששינסקי / אלה לוי-נריב

מגבירים את לחכות הגן קידוח חמר

בשבוע שעבר חוגשו כל גורחות העמדה, חוות הדעת והמכתבים מטעם הצדדים להאבק כסוגיות העלאת שיעור תמלוגי הגן. ועדת ששינסקי לבחינת המדיניות הפיסקלית בנוגע למשאבי הנפט והגן הועמה במאות עמדות כוללים ניתוחים משפטיים, כלכליים ומדיניים, שיהיו את הבסיס להחלטות הראשוניות שיפרסמו חבריה בעוד כשלושה שבועות.

ראשונה לשגר את התנגדותה לשינוי שיעור תמלוגי הגן, הייתה כנורת דלק שבשליטת יצחק העבודה. שותף ייצבה לצד החברות הבנות שלה דלק אנרגיה ואבנר היפוי נפט, שהתנגדות העיקריות מהעלאת התמלוגים. אחרת יתרה, בעיקר שעבר, המעור האחרון להגשת מסמכים לועדה והגשו כל ניירות העמדה מטעם שותפויות הולק והגן, כמה ארגונים חברתיים וגם כמה ארגונים "מדיניים", בהם דני גולדמן, לשעבר שגריר ישראל באו"ם, שטיין כי להעלאת תמלוגי הגן תהיה השפעה הסגנית על תרומתה של ישראל כעולם.

כראש עריכת הניירה שנמצאת על שולחן הוועדה נמצא נייר עמדה שהגישו החברות אבנר היפוי נפט, דלק קידוחים והלק אנרגיה, שותפה עיקרית בקידוחי "תמר", שבהם היו כבר תגליות וכששתי מנחה "לוחית", שבהם שנה החברות גבוהה לנציגות גן סביב. מבניה העמדה שהוגשו באמצעות עורך פנחס רובינ, והגיע ליד "גלובס", עולה כי התנגדותן להעלאת שיעור הגן מבוטח על שבעה נימוקים: רטרואקטיביות אסורה פגיעה בזכויות מוקנות, פגיעה באינטרסים ההסתמכות, פגיעה בקניין, פגיעה בזכויות חוזיות, פגיעה במשפט הבינלאומי ופגיעה

בהיבטים מיסויים. "זה עשרות שנים נעשים ניסיונות חרם מדינות ישראל, ההשקעות בחיפושם או אסטרונומיות, הסיכונים בלתי נתפסים, ועדיין, חרף הסיכונים הכבדים מבטיחה ממשיכה הוועדה להליים ולקרות", צוין בנייד העמדה. "כל אותן שנים נטמנו נפט הסיכונים ומשקיעי הממון על הראות והק הנפט, שבה נקבעו "כללי המשחק" החוקיים

"כל פגיעה בזכויות תחת תחת ערבי המדינה, תקעקע עקרונות יסוד של המשל תקין ותביא לפגיעה רחבה בהרבה מהתועלת (המסופקת והמצומצמת) שתצמח ממנה ותהיה בלתי מידתית בעליל"

החוקתיים (זכות הקניין) וההסתמכים של הוועדה "עוגת הגן" ואם וככל שתהיה תגלית, הוועדה המכתבים והסתמכים על כללי משחק אלו תשליכנו את היבט על אופן חלוקת העוגה המוסכמת. הניסיון לטנות את חוק הנפט לרעה הימים, טוענות החברות, ושנוט את המסר התמריצי שעליו נבנה החוק ועלול לזרז

יומים מנני השקעות עתירות כפיתוח ובניול אגרות הטבע. לטענת המתנגדים, "החוק דגליותם של תומכים היא לא רחוק ואם כי גם מפאת הגדלה שיעור התמלוגים, אלא בעיקר מתמך א"ה צינורות הפיסקאליים, הרטרואקטיביות הנגסה ועקב הזכר הצירות והתוחות הפיסקאליים בתחום הארוך לעידוד ולתמריץ".

"הוועדה בדומה" שותפויות הגן אף הוכיחו בנייד העמדה, כי ישראל "ככלורה וכעצמה" פנתה כשנת 2002 לייצוא בינלאומי ביחס לאפשרות להעלות תעריפי התמלוגים ונענתה על ידי חכמת IHS, כי אין לעשות כן באופן רטרואקטיבי. עוד נטען בחוות הדעת, שקיימת התינה מתחום המשפט המינהלי בין האפשרות לבטל או לשנות רישיון מיים שחונק והתגבשו בו זמנית מוקנות, לבין רישיון שסיום העסק. בעניין זה, ציינו החברות, מדובר ברישיונות שבהם הועשו ולכן הן בעלות זכויות מוקנות שאין לפגוע בהן על ידי חקיקה רטרואקטיבית, אותה הוענק רישיון, מתוכם מעניקי להימנע מלבטל או לשנותו אלא מטעמים מיוחדים וקיצוניים. שינוי רישיון או תנאי מהותי מתנאיו או מתוצאותיו המשפטיות, כמוהו כביטולו כהפרה".

בפרק המכתב כותבת: "הקוראים בדמיה ובסיכון כרינה ובהסתמכה יצמחו", צוין עוד, כי עצם עצירת מתן רישיונות במהלך "תופרת הדלק" של המצב הוועדה הראוי בנוגע לשינוי תמלוגי הגן, מלמדת שהחברה סברה ששי שקבל רישיון הוא "חסין" מפני שינוי פיסקאלי, וכך להימנע מלחייקע לסיבאציה "חסונה" זו, עיכבה מתן רישיונות עד לגמל ליכת הצורך (או א"ה הצורך) בשינוי פיסקאלי צומח פני עתיד".

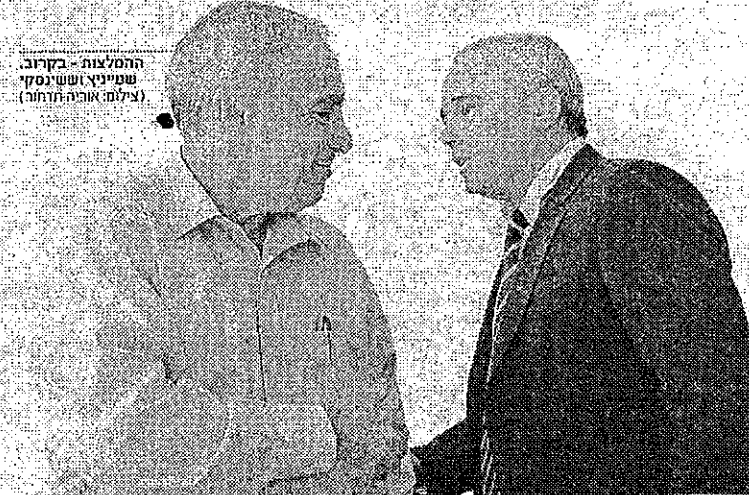
לטענת החברות, בנוסף להגנה על זכויות מוקנות, שיטת המשפט הישראלית מקנה הגנה איתנה לגופים שונים שהסתמכו על חיפושם, ובמיוחד נמצאים של המדינה בכך, נשענות החברות על מה שמכונה "אינטרס ההסתמכות", כזוכה לכך שהייתה להוציא ציפיה לגיטימית כל מבטן המשפט לא ישתנה מצומצמת חשבתו של שר הדתות הלאומיות, ד"ר עוד לנדאו, בתשובה לבקשתו לקבל הבהרה בנוגע להקמת ועדת ששינסקי. השר השיב כי "לא ייעשה שינוי במערכת הפיסקאליית ביחס לזכויות נפט שכבר ניתנו מיים הקמת הוועדה", על סמך תבונה זו, המסיבן והחברות בהשקעה בנייד בפיתוח מתחילי "תמר" ו"דלית" ובאקפולציות של אודי הרישיון. עוד רובין מותב בנייד העמדה, כי "בעלות הרישיון ההסתמכות החברות רחבת היקף, עתירת זה, רחוקה סיכונים וארוכת שנים על ימיתו להפיק מנאות נפט או

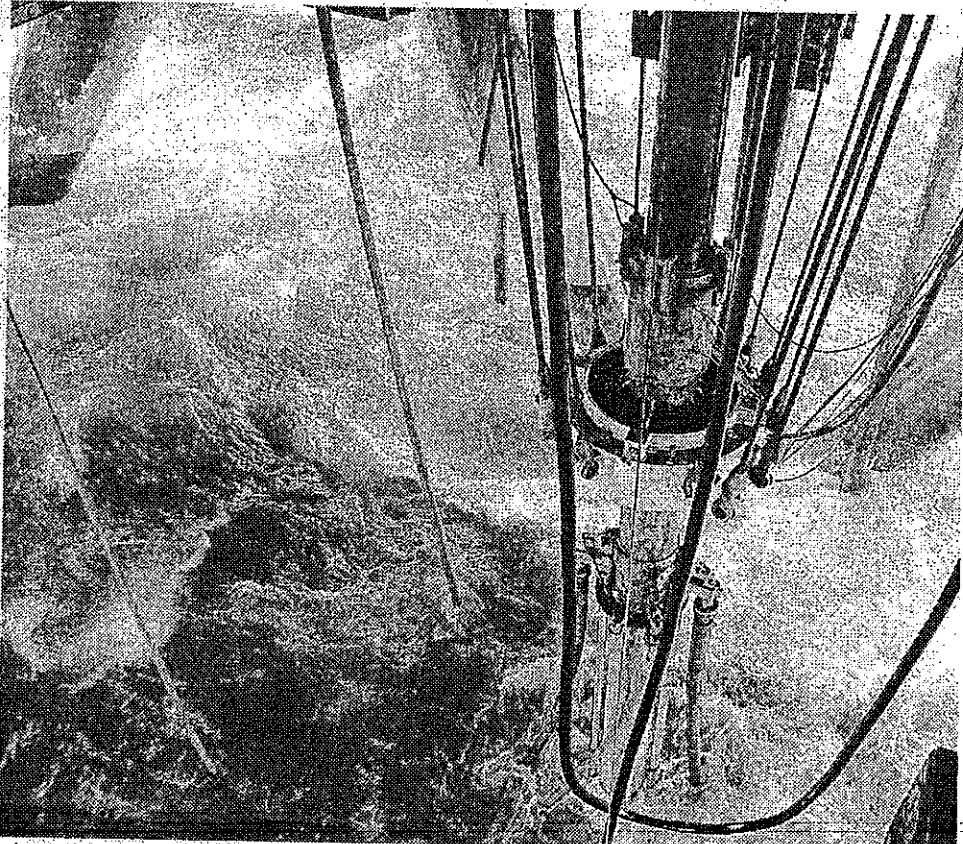
גו שימצאו (ולכשימצאו) הנאה ורווח כרי, הסתמכות זו עומדת בפני עצמה (על אחת כמה וכמה כשים לב לסיביות העובדתיות האופפות אותה, ובעלות הרישיון וכאיות להגנה נמרצת עליה".

והיות נוספת שאוהה מציגות החברות, היא, לטענתן, אי-חוקיות הוועדה בעניין של בעלות הרישיון, "הרישיונות שניתנו למשותפיו ולאחרים הם גם משום קניין המוגן בחוק יסודי כבוד האדם החירות, כל פגיעה בזכויות האסורות תתחור תחת ערבי המדינה, תקעקע עקרונות יסוד של המשל תקין ותביא לפגיעה רחבה בהרבה מהתועלת והמסופקת והמצומצמת) שתצמח ממנה ותהיה בלתי מידתית בעליל".

בהמשך, מונות החברות לוחות ההסתמכות שלפיה חוזים יש לקיים. "אל-תשלחו ידכם אל דה רישיון (הנצח)", ואל תעשו לו, מאומה", שואל עיד רובין פסקים מהתנ"ך להבהרת עמדתו. והמשטחה הנוכחית לבחון אפשרות לטנות חרי-צדדית - את גובה התמלוגים משל... לניסיון מאוחר לטנות את חבאיו המסחריים של חוזה לאור שאחר הצדדים לוקיים את חיובין בטעם במלואם. כלום יעלה על הדעת, שאחר שהוועדה (הצדדים ללעסקת Joint Venture עם הבינ"ה) הגיעו בממון רב ובסיכונים ארוכים אל התגלית או אל טיפה של התגלית, החלוף המדינה את כובעת הפיסקאלי (הפרטי), החבוש תחתיו כובע של ריבין ותנסה להעלות את שיעור התמלוגים (או הביטים) על מנת לבצע בדיוקד מקצה שיפויים הפרטי) בהסתמך כ"סיון כזה, כדי לכלול אינו צדד, אינו עולה בקנה אחת עם דיני החוזים או דיני עשיות העושה, והיא שאין הוא זולת את ערכי המדינה - הנאמנה על נכסי הציבור - שמצופה ממנה לנהוג בסבדרים מזה במיוחד של יושר עסקי וייבונ". עוד מסתמכות שותפויות הנפט על כללי

החסינות - בקריאה ששינסקי (צילום ארובה חזרה)

(צילום: חיים אזולאי)

נימוקי החברות

- העלאה תהיה בלתי הוגנת
- תהיה רטרואקטיבית ופוגעת בצדק
- תפגע בזכויות מוקנות של בעלות הרישיון
- תפגע באינטרס ההסתמכות של בעלות הרישיון
- תהיה בלתי חוקתית ופוגעת בקניין, בסתירה לחוק יסודי כבוד האדם וחירותו (וקניינו)
- תהווה הפרה הסכמית של החיים ההסכמי והחוקי המשותף בין המדינה ליזמים
- תסתור את כללי החשפט הבינלאומי
- תהווה הפרה בלתי נאותה של ברית הידידות בין ישראל לארה"ב
- תעמיק את עדיפותו של הגז המצרי ואת הפלייתו לרעה של הגז הישראלי ("על לא עוול בכפור")

כי "כמיסים פועלת המרינה כדיכון ולא כנגד כלכלה ואסורה לה לערוב בין האחר למשנהו. יש טעם לפגם וחוק לפגם, לעשות את המיסים כלי שותף כדי לעקוף את האינטרס "הפיסקלי" ("הפרישי") של המדינה כבעלת נכס... הקול קול יעקב ("קול המס") והיריים ירי עשירי ("ירי התמלוגים"). כלום לעשירי דמינו לא איש בראש רשות המיסים דיונים, מר ידוהו נסרדישי (חבר הוועדה), ייתן את ידו לדבר פסול שכזה".

לנייר העמדה אורפו חותמי רעמם של פרופ' מיגל דויטש ובתומם ריני הקניין ואיסור הפגיעה הרטרואקטיבית בו, של פרופ' יואב רותן (בתחום המשפט החוקתי), הפרופ' איל בנבנישתי (בתחום המשפט הבינלאומי), פרופ' דוד גליקסברג (ריני המיסים), וניסוחו חותמי רעמם של פרופ' יצחק סוראי וחברת גזיה ויגור אבו, וכך הוות העתם של רותן שלמה אלפית ורו"ח ניסים יהושע. עוד צוינו בנייר העמדה, כי שופט המיסר כרינוס, פרופ' דן ביין, שוקר בימים אלה על נתיבת חותם דעת שתשקף את עמדתו, ולפיה העלאת תמלוגים או גליסם סקטוריאליים היא מעשה רטרואקטיבי פסול ולא ראוי, שספק רב אם יעמוד בבקורת חוקתית. *

הרין הפנימי הישראלי... כחוקת הרעמם צויה גם הנחמנות הפוטנציאלית שעלולה להיגרם לשותפות הנפש בתחרות מול EMG המצריהן וכלי יש ב"הסכם המינוח הפיסקלי" שנחתם עם מצרים, כדי לדכא את התחרות של ספקי הגז הישראליים למול ספקיות הגז המצרי. "נוצרת סיטואציה מליכה עד ורא, שבה נזנחת ערופות פיסקלית מוחלטת לחברת EMG לעומת מרשותינו ושאר בעלי העניין הרישיונות", כותב ער"ד רובין.

"לעשירי דמינו?"

באשר לאפשרות שהעלאת שיעור תמלוגי הגז תחשב להעלאת מיסים לגיטימית, טענות החברת כי מיסים נועדו למטרות אחרות. כפרק המכתב בכתורת "הקול קול יעקב והיריים ירי עשירי", מציינות החברות

"דחיקות רגליהם של היזמים היא לאו דווקא מפאת הגדלת שיעור התמלוגים, אלא בעיקר מחמת אי-היציבות הפיסקאלית, הרטרואקטיביות הגסה ועקב חוסר היציבות והתזזיות הפיסקאלית בתחום הראוי לעידוד ולתמרוץ"

המשפט הבינלאומי. לסענתו, כללים אלו מטיילים מגבלות על סמכותה של המדינה להפקיע רכוש וקובעים כי כרי שהתקעה תהיה חוקית עליה להגשמו תכלית ציבורית ראויה להיות מידתית, ללא אפליה או שרירות; להיות מלווה בהליך הוגן הכול כספוף לפיצוי מלא, מידי אפקטיבי. "מכאן, שכל שיעור רטרואקטיבי בתמלוגים נאו כמבנה וכשיעור המיסים ההליים עתיד לעלות כדי הפרה של המשפט הבינלאומי הסכמי והמנהגי - ולהקים למדינת האמנה וראו לבעלות הרישיון הנפגעות, זכות לפנות לערכאות בינלאומיות בבקשה להגנה על זכויותיהן".

עוד נכתב, כי "התגלות 'סודות' הסודות את עקרונות המשפט הבינלאומי ואת כרית הירידות בין ישראל לארה"ב ואת פעולה אסורה ובלתי ראויה גם הניכס

"שינויים יחולו על התגליות מכאן ולהבא"

עוד משטייניץ בעבר: "שינוי רטרואקטיבי של השיטה עבור רישיונות שכבר ניתנו, הוא בעייתי משפטית ועקרונית"

הגובעות מהסכנות או מהפרשות שנעשו לפני הכיסו והפרה מהלומפה יחויבו במס לפי הכללים שהיו נהוגים בעת כתיבת החוקים או החפשיה... סקירה זו מעלה שאלה חשובות מה יהיה על כל האמירות הללו אם נרדף שישנן תחליט להעלות את התמלוגים באופן רטרואקטיבי כנה ששינוי שאישה זאת, עדיף על ששינוי ששבר שאין להחיל שינוי רטרואקטיבי על רישיונות שכבר ניתנו האם נסרדישי, אם ותמון כהעלאת חזמלונים, לא תמכו לכה שאמר לפני כשבועיים על ברית האם כל כרי מזה השינוי ששקמה האם ששינסקי נעדר 1986 שונה כל כך מששינסקי נעדר 1986

הגורם שאם מגדלים - מגדלים לכולם" החברות לא מסתפקות בכך, לאחר שבנו במחקריו ובבעדותו בעבר, מצא גם ציטטה של ידו והועדה פרופ' איתן ששינסקי, שעליה הם מסומים את אמירתם כי הוא "דוגל בהשקפה הפוסט-נאו-קלאסית רטרואקטיבית". וכך נכתב בעמוד 49 בהמלצות של ועדת המונחים להפרטה במס המנסה ליחידים, כראשונה ששינסקי, ברו"ח שהגישה לשר האוצר בכפודאר 1986: "אחד החלקים הרטרואקטיבית של החוקים הוא עיקרון תמרוץ מקובל ומן המאוי להחליט על שינויים בתוקף מס הכנסה, אנו נאמצים כלל זה בכל המלצות... באמור, כל המינויים המומלצים יהיו רשמי על הסכנות

שוות, ועל כנס המועדה נשקול אם יש מקום לשינוי בשיטת המיסוי למגילות עתידיות. השוכ לניין כי שינוי רטרואקטיבי של השיטה עבור הרישיונות שכבר ניתנו ונכנסו כנגדם השקעות הוא בעייתי משפטית ועקרונית".

כראשון סלוחוביץ בתוכנית "יומן איורטיס" ששורה כערוץ 10 תודש במאמר יותר, אפר שטייניץ: "החברות גם עם הפרסום על הקמת הוועדה שהמסקנות אם יהיו שינויים יחולו על התגליות מכאן ולהבא, ולא על גז שכבר התגלו".

גם חבר ועדת ששינסקי, גיגל רשות המיסים ורחה נסרדישי, צוטט בכתב ששופטה הוועדה

חברות דלק אביהן, ודלק עתידים ואנבר לא ספקי שום חבר שעשירי קתמור בעמדתם. כן והתפללויות המשפטיות והתאוריות הברזיות של ער"ד פנחס רוזנק, מעלות השותפות שאלה מעניינות האם מותר להוסיף ולגורשים אחרים הוגעים בר-כר לשנות את עמדתם בנוגע להעלאת שיעור תמלוגי הגז והלכריע הפוך מעמדות שהציגו בעבר".

כרי למשל, נטען בנייר העמדה כנגדם שר האוצר, ד"ר יוכי שטייניץ, סבור ששינוי רטרואקטיבי הוא בעייתי. החברות מבטלות עמדתן על אף אמירתם של שטייניץ שכנה הוועדה, כך, כבעלת השליטה שהציגה לו